

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

17 december 2024

Eindtermijn

N.v.t.

Onderwerp

Voorstel onderzoek Rotterdam The Hague Airport

Advies

1. Vast te stellen het voorstel om het onderzoek naar de maatschappelijke en economische waarde van Rotterdam The Hague Airport en alternatieve functies uit te voeren door middel van een Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse (MKBA) en via een aparte aanbesteding een second opinion in te kopen om de kwaliteit van het onderzoek te borgen.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over het voorstel om het onderzoek naar de maatschappelijke en economische waarde van Rotterdam The Hague Airport en alternatieve functies uit te voeren door middel van een Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse (MKBA).
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het voorstel om het onderzoek naar de maatschappelijke en economische waarde van Rotterdam The Hague Airport en alternatieve functies uit te voeren door middel van een Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse (MKBA).

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in de brief aan PS naar de formuleringen te kijken om de suggestie weg te nemen dat er geen volwaardige en/of neutrale MKBA gedaan zou worden.

Bijlagen

Bijlage 1: GS brief aan PS - onderzoek Rotterdam The Hague Airport

1 Toelichting voor het College

In het coalitieakkoord van de provincie Zuid-Holland 2023 – 2027 ‘Krachtig Zuid-Holland’ is een passage opgenomen over een onderzoek naar de luchthaven Rotterdam The Hague Airport (RTHA): “We onderzoeken de huidige maatschappelijke en economische waarde van het vliegveld Rotterdam The Hague Airport en de waarde van de locatie voor eventuele alternatieve functies.”

In de brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van 10 juli 2024, is toegelicht hoe Gedeputeerde Staten de hoofdlijnen van dit onderzoek voor zich zien, inclusief een planning. Hierbij is aangekondigd dat de provincie een onderzoek wil door middel van een Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (MKBA).

Een MKBA is een geschikt instrument om verschillende scenario's met elkaar te vergelijken. De MKBA moet voldoen aan de Algemene MKBA Leidraad, het kader waaraan alle MKBA's aan moeten voldoen. De leidraad is opgesteld door het Centraal Planbureau (CPB) en het Planbureau voor de leefomgeving (PBL). De doelstellingen van een MKBA kunnen verschillend zijn, bijvoorbeeld het vergelijken van verschillende beleidsvoorstellen, scenario's, of gericht is op besluitvorming voor nieuw beleid. Elk doel vraagt om een specifieke aanpak en nadruk binnen de MKBA.

De mate waarin effecten gekwantificeerd kunnen worden en de mate waarin effecten gemonetariseerd kunnen worden is daarin afgesteld op de doelstelling van de MKBA. Omdat de provincie geen bevoegd gezag is voor RTHA, en het doel van het onderzoek is om verschillende scenario's met elkaar te vergelijken, volstaat een MKBA die zich richt op informeren en verkrijgen van inzicht.

Voor een MKBA is input nodig. Hiervoor vormt de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) de logische basis, omdat deze specifiek de kaders en normen vastlegt die relevant zijn voor ontwikkelingen in de provinciale context. De ZHOV biedt richtlijnen op het gebied van infrastructuur (zoals bereikbaarheid en kosten van aanleg en onderhoud), woningbouw (waar en onder welke voorwaarden gebouwd mag worden) en milieu en duurzaamheid (inclusief normen voor luchtkwaliteit en waterbeheer).

Door de ZHOV als uitgangspunt te nemen, sluit de opdracht aan op provinciale belangen, bestaand provinciaal beleid en wordt een analyse op hoofdlijnen mogelijk, gericht op de onderscheidende effecten van de scenario's. Bij de aanbesteding wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan een heldere rapportage en een scherp begrip van de provinciale rol en bevoegdheden. Via een aparte aanbesteding wordt een second opinion ingekocht om de kwaliteit van het onderzoek te borgen.

De second opinion is hierin primair bedoeld als een kritische toetsing van het onderzoek, met als doel de objectiviteit en betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen. Het gaat hierin om een constructieve uitdaging van de gehanteerde aannames, methodologie en conclusies.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 200.000,-
Programma	: Ambitie 2 - Bereikbaar Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Zowel het onderzoek als de second opinion moeten binnen het totale budget passen. Eventueel aanvullend onderzoek naar aanleiding van de second opinion valt ook binnen dit totaalbedrag.

Juridisch kader

- N.v.t

2 Voorafgaande besluitvorming

In het coalitieakkoord provincie Zuid-Holland 2023 – 2027 'Krachtig Zuid-Holland' is een passage opgenomen over een onderzoek naar de luchthaven Rotterdam The Hague Airport (RTHA): "We onderzoeken de huidige maatschappelijke en economische waarde van het vliegveld Rotterdam The Hague Airport en de waarde van de locatie voor eventuele alternatieve functies." Met een brief (PZH-2024-857098889) zijn PS geïnformeerd over de scope en de planning. In de begroting van 2025 van de provincie is budget opgenomen om het onderzoek uit te voeren, inclusief een second opinion.

3 Proces

De afgelopen maanden is gekeken welk type onderzoek het beste aansluit bij de wensen van de provincie. Hiervoor is ook een marktconsultatie gehouden waarbij potentiële bureaus die een studie kunnen uitvoeren zijn bevestigd. Uitkomst van dit proces is dat een MKBA moet voldoen aan de Algemene MKBA Leidraad, het kader waar alle MKBA's aan moeten voldoen. Omdat de provincie geen bevoegd gezag is voor RTHA, en het doel van het onderzoek is om verschillende scenario's met elkaar te vergelijken, volstaat een MKBA die zich richt op informeren en verkrijgen van inzicht. Dit onderscheidt zich daarmee ten opzichte van MKBA's die gericht zijn op besluitvorming.

Na instemming met dit voorstel zal er meervoudige aanbesteding worden gehouden om een bureau te selecteren dat de studie zal uitvoeren. Na keuze van het bureau zal een bureau worden aanbesteed om een second opinion uit te voeren. De resultaten van het onderzoek zullen naar verwachting in 2025 naar Provinciale Staten worden gestuurd.

4 Participatie en rolname

De provincie is geen bevoegd gezag voor RTHA; dit is het Rijk. Desondanks heeft de provincie belangen bij en rondom het vliegveld, zoals woningbouw, bereikbaarheid, economie, overlast en milieu. Het onderzoek betreft een zo feitelijk mogelijke studie. Bestaand beleid van de provincie wordt gebruikt als input. Hierdoor zullen stakeholders over het onderzoek worden geïnformeerd, maar vindt tijdens het onderzoek geen participatieproces plaats.

5 Communicatiestrategie

Provinciale Staten zullen door middel van bijgevoegde brief worden geïnformeerd over de aanbesteding van het onderzoek.

In de communicatie naar buiten toe zal duidelijk worden benadrukt wat de doelen van het onderzoek zijn. Het is belangrijk om te voorkomen dat er misverstanden kunnen ontstaan, zoals bijvoorbeeld dat ten onrechte wordt gedacht dat het onderzoek gericht zou zijn op de "sluiting van de luchthaven".